Rechtstreekse afstamming uit de V Geslachten,

Een tak die uitweek naar Sao Paulo (Brazilië)

Une branche immigrée à São Paulo : Octavie Sweerts x Adrien Vital Van Emelen

1.Servaes Sweerts (Hoeg. 18/03/1670-09/08/1737)
x Catharina Peeters (Hoeg. 1672-1741),
-Brouwer en schepen in de Regentie;
-woonden in de **Paradijshoeve** waar al hun kinderen geboren zijn en daarna in de
-**Hoeve Flemalia**, die zal overgaan op Henricus *Hubertus*

2.Henricus *Hubertus* Sweerts (Hoeg. 17/02/1716-27/03/1790)
x Anne Barbe Thérèse Van Osmael (Hoeg. 1718-1782),

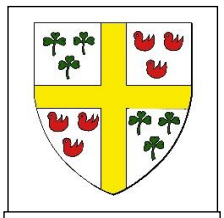
wapen

-brouwer en gezworene in de Dorpsraad;
-medestichter van de Confrérie (1741)
-stichter van de Groene Klavergilde (1776)
-**hoofddeken van de Confrérie (1788)**
-woonde in de hoeve Flemalia
-beide echtgenoten zijn begraven in de crypte van de Sint-Gorgoniuskerk.
-een zoon was Joannes Hubertus Sweerts (Hoeg. 1752-1805), pastoor-deken van Hoegaarden (1779) en 2e mombaarvader van de Confrérie (1785)

3. Servaes Sweerts (Hoeg. 26/07/1742-19/09/1814), brouwer en landbouwer
x Anne Catherine Nijs (Outg. 1742-Hoeg. 1794)

4. Joannes Sweerts (Hoeg. 28/01/1774-27/09/1827), landbouwer en later bierverkoper (1800) en dan beenhouwer (1809) x Anne Catherine Kempenair (Hoeg. 1774-1853)

5. Servaes Sweerts (Hoeg. 1798-1884), gemeentebode/messager de la commune
X Catherine Geens (Hoeg. 1806-1883)

6. Octavie Sweerts (Hoeg. 1847-1928)
X Alphonse Stockmans (Hoeg. 1833-1918), industrieel in Hoegaarden.

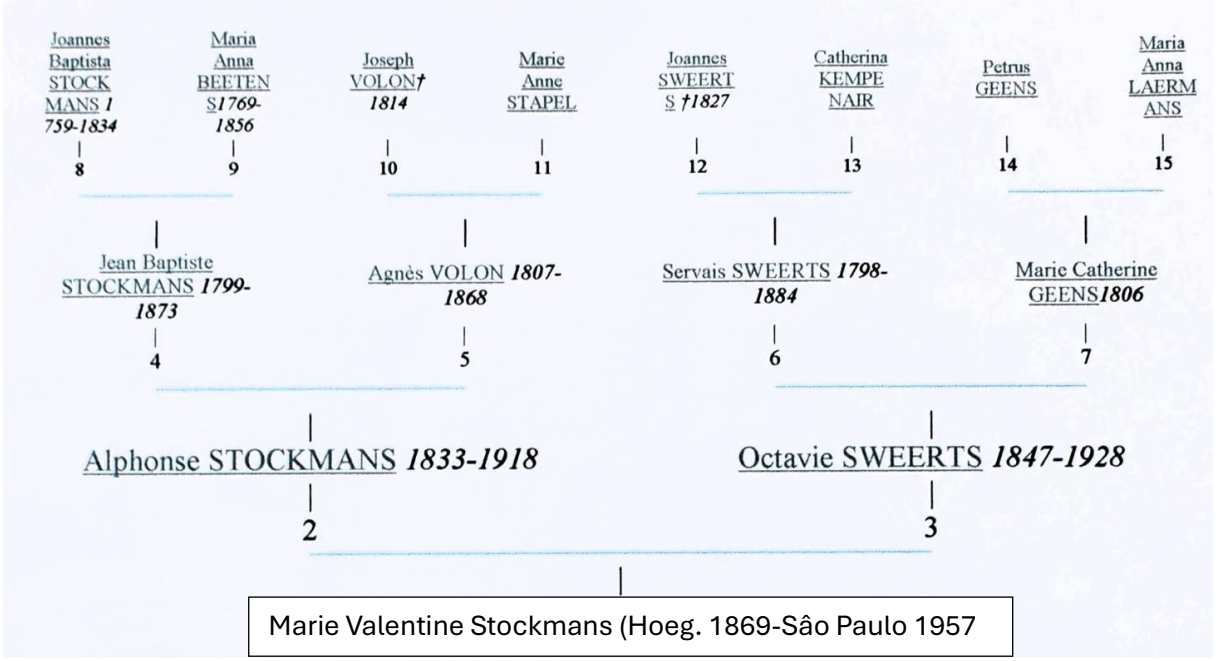

Van Emelen, Adrien Henri Vital (1868 - 1943)

Patrimônio belga no Brasil/Belgisch erfgoed in Brazilië.

Adrien *(Adriaen / Adriano)* Vital Henri Van Emelen (Leuven, 10 oktober 1868 - São Paulo, 27 juli 1943) was de derde zoon van beeldhouwer Léon Van Emelen (Bekkevoort, 1829 - Leuven, 1900). Hij studeerde aan de Academie van Schone Kunsten in Leuven (1883-1889), waar ook zijn vader studeerde. Hij kreeg daar les van schilder en beeldhouwer Constantin Meunier (1831 - 1905). Meunier werkte tussen 1887 en 1897 als kunstleraar tekenen aan de Academie van Leuven. In deze periode begon Meunier terug te beeldhouwen. In 1892 schreef Constantin naar zijn vriend Auguste Rodin (1840 - 1914) in Parijs, dat hij graag zijn leerling Van Emelen naar hem stuurde. In een voorstellingsbrief, gedateerd op 16.05.1921 en gericht aan de directeur van het Museu Paulista, bevestigt Adrien dat hij gedurende twee jaar les volgde bij Rodin in Parijs.

Zijn vader Léon (Bekkevoort, 6 december 1829 - 1900) was meester-beeldhouwer en lid van "*Gilde van ambachten en neringen"* (Leuven). Léon werkte onder andere aan de beeldenreeks in de nissen van het Leuvense stadhuis die van 1852 tot 1881 werden geplaatst.

Adrien huwde met Marie Valentine Stockmans (Hoegaarden, België, 12/05/1869 - São Paulo, 15/04/1957) op 12 maart 1895 in Hoegaarden. Het koppel kreeg 7 kinderen. Hij had zijn atelier in de Statiestraat 89 te Leuven. Later werkte hij in de *Poterie* te Zaventem. In 1888, 1894 en 1897 nam hij deel aan de voorbereidende wedstrijd voor de Grote Prijs van Rome voor beeldhouwkunst. Tussen september 1896 en april 1900 was hij verbonden als leraar tekenen aan het Koninklijk Atheneum (KA) Hasselt. In mei 1900 begint hij te werken als tekenleraar voor het KA in Antwerpen en in oktober 1902 in Mechelen. Hier was hij verbonden tot 31 juli 1906. Maar zijn personeelsdossier vermeldt dat hij reeds in 1904 en 1905 vervangen werd. Wellicht begint hij in september 1906 als leraar tekenen te werken in Leuven.

Hij ontwierp figuren in terracotta en portretmedaillons. Bij keramist Arthur Craco (1869-1955), zijn studiegenoot bij Meunier, liet hij te Gent sommige van zijn geglazuurde terracotta's uitvoeren. In 1907 krijgt hij toestemming van de stad Leuven om een oven te exploiteren in zijn atelier en woonst in de Vaartstraat 105. Volgens antiquair Cor Engelen hebben de terracotta's die bij Craco gebakken zijn een groene glans en deze in Leuven een bruine.
In 1894 exposeerde hij in de afdeling *"Sculpture*" van de *"Exposition universelle des beaux-arts"* te Antwerpen een "*buste plâtre"* getiteld *"Portrait de Mr. H."*. Op dezelfde tentoonstelling exposeerde zijn leerkracht Constantin Meunier 3 bronzen beeldhouwwerken. De catalogus vermeldt hun adressen, Meunier woonde in Leuven in de rue de la Station (huidige Bondgenotenlaan) 67 en Van Emelen in dezelfde straat op n° 89. In 1893 stelde hij de '*Petit baigneur'* tentoon op het "*Salon Triënnal des beaux-arts"* in Brussel. In 1903 exposeerde hij daar terug. De catalogus vermeldt één schilderij "*Beeldhouwer Van Emelen",* wellicht een zelfportret, en twee beeldhouwwerken *"Meisje (medaljon, plaaster)"* en "*Meisje (gebakken aarde)"*.

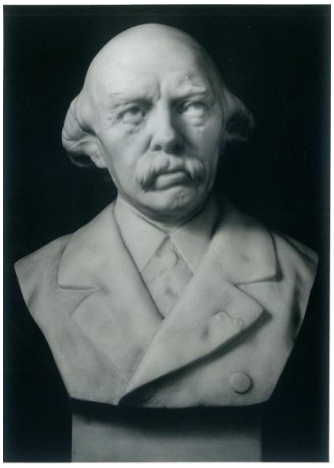

Marijke De Wit, directeur van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde in Gent, bevestigde dat Van Emelen een buste beeldhouwde van de Leuvense hoogleraar Nederlandse letterkunde Pieter Paul Maria Alberdingk Thijm (1827-1904). Het marmeren beeld is gesigneerd en gedateerd 1914. Het staat opgesteld in de grote vergaderzaal van de KANTL.
In 1910 werden bij de Beaux-Arts drie bas-reliëfs verkocht: *"Het Werk in de Mijnen",* uitgevoerd in terracotta en gesigneerd op de rugzijde. In de Galerij Giroux te Brussel werd in 1947 beeldhouwwerk van hem geveild. Naast beeldhouwer was Van Emelen, net zoals zijn leermeester Constantin Meunier, ook schilder. De grootouders van verzamelaar Yves Vandermensbrugghe uit Brussel bezaten van hem verschillende doeken in Braziliaanse lijsten.
De oudste broer van Adrien, Jacobus Marie Joseph (*Jacques*), was Benediktijn en emigreerde eind 19e eeuw naar Brazilië waar hij onder zijn kloosternaam Dom Amaro bekend staat.
Dom Amaro werd in 1907 naar België gestuurd door abt Dom Miguel Kruse van het São Bento klooster in São Paulo, met de opdracht om een professor voor de Faculteit Filosofie en Letteren te zoeken in Leuven. Ongetwijfeld was Dom Amaro op de hoogte van de plannen van Dom Kruse om een nieuwe basiliek te bouwen voor het klooster in São Paulo en sprak hij hierover met zijn broer Adrien. Dom Amaro was goed ingeburgerd in de intellectuele kringen van São Paulo en had o.a. een rubriek in de *Correio Paulistano*. Vast staat dat Dom Amaro Affonso Taunay, de directeur van het Museu Paulista, kende. Beiden zaten in de redactieraad van het tijdschrift "*Estudos e Ensaios*" dat vanaf mei 1914 driemaandelijks verscheen in São Paulo.
Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog, in augustus 1914, vluchtte Adrien Van Emelen, zijn echtgenote Marie Valentine Stockmans en hun 7 kinderen, net zoals honderd duizenden Belgen. Zij kwamen uiteindelijk in Brecon (Wales) terecht waar Adrien als leerkracht Frans en tekenen werkte in het Christ College tot begin 1918. Nadien verhuisden ze naar Londen waar hij als tekenaar in dienst trad bij een vliegtuigconstructeur.
Een jongere broer, de priester Leo Charles Victor Van Emelen (1876 - 1954) verbleef van 1915 tot 1916 in Brazilië. Kardinaal Mercier vroeg aan Leo om in Brazilië fondsen te vergaren als hulp voor de oorlogsslachtoffers van W.O. I. Waarschijnlijk vergezelde Adrien zijn broer op deze reis. Er bestaat een - helaas niet gedateerde - foto van de drie broers wellicht gemaakt in Brazilië.

Onderpastoor De Laet van Sint-Jozef te Antwerpen, bewaarde uit de nalatenschap van pastoor Leo Van Emelen, twee beelden in keramiek van biddende benectijnermonniken. Beide beelden zijn waarschijnlijk van de Adrien Van Emelen, alhoewel ze gesignaleerd zijn zonder vermelding van een voornaam.

Op 18 juni 1920 werden de namen van de familieleden Adrien Van Emelen geschrapt uit de bevolkingsregisters van de stad Leuven. Op 23 agustus 1920 kwamen Adrien samen met zijn zonen Pierre en Georges aan in de Braziliaanse havenstad Santos, waarna ze zich vestigden in São Paulo. Door bemiddeling van Ramos de Azevedo° kregen verschillende artiesten, waaronder Van Emelen, een werkruimte in het Paleis van de Industrie. Van Emelen beeldhouwde daar vanaf 1920 de werken bestemd voor het São Bento-klooster en de 4 torenwachters voor de Koffiebeurs in Santos. In 1919 begonnen de verfraaiingswerken in het Museum Paulista (ook bekend als Museum van Ipiranga). Directeur en historicus Affonso d'Escragnolle Taunay was op zoek naar gerenommeerde kunstenaars die de pioniersrol van São Paulo bij de verovering van het binnenland van Brazilië konden uitbeelden. Van Emelen beeldhouwde onder andere de "*bandeirantes"* Manuel Preto en Francisco de Brito Peixote, resp. veroveraars van de staten Paraná en Rio Grande do Sul, en realiseerde ontwerpen voor de bronzen sculpturen van de amforen geplaatst op de monumentale trap in de hall van het museum. Van Emelen beeldhouwdein Brazilië ook het borstbeeld van Baron Homen de Melo dat zich bevindt op een plein nabij het station van Pindamonhangaba (staat São Paulo) en een marmeren beeld van het Benedictijnerklooster Santa Maria (São Paulo).

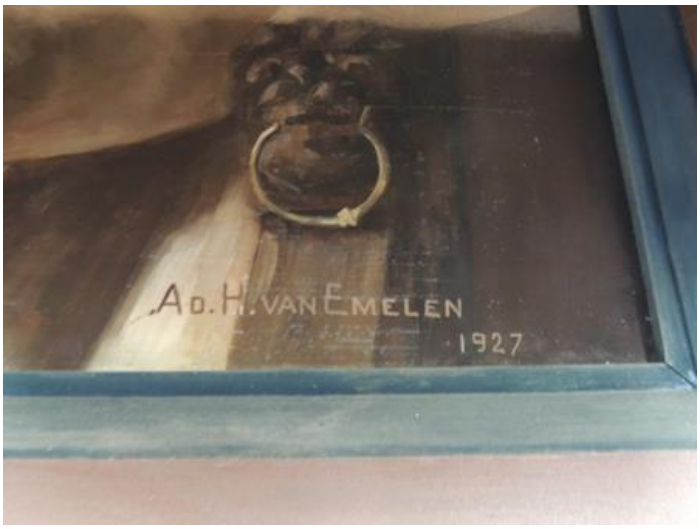

Zowel het Museum Paulista als de Pinacoteca (São Paulo), het Museum Afro-Brasil en de MASP (Museu de Arte de São Paulo), allen gelegen in de stad São Paulo bezitten schilderijen van hem. En ook in het Museu Republicano in de stad Itu (SP) bezit 5 schilderijen van hem. In 2014 ontving het Museum Paulista een schenking van Juacy Aparecida Trindade Dupas, de zgn. colectie Elisiario Dupas. Het betreft 33 schilderijen van de hand van Adrien Van Emelen.
Ook bevindt zich een schilderij van hem zich in het Seminarie van Pirapora do Bom Jesus (staat São Paulo). Het werd geschilderd in 1927 en stelt Dom Alderico Albrechts voor. Het Seminarie werd in 1897 door de Abdij van Averbode opgericht.
Zijn klein- en achterkleinkinderen bezitten verschillende schilderijen. En geregeld worden er te koop aangeboden op (on line) veilingen.

Tekst en onderzoek: Marc Storms
***Bronnen*:**
Het hoofstuk "*Adrien Henri Vital van Emelen (1868 - 1943)"* van curator Valéria Piccoli in het boek "*Brasil e Bélgica : Cinco séculos de conexões e interações / organização* Eddy Stols, Luciana Pelaes Mascaro e Clodoaldo Bueno. - São Paulo : Narrativa Um, 2014."

"De Leuvense beeldhouwers van Emelen" door C. Engelen en M. Marx p.56-58 in het tijdschrift Museumstrip, jaargang 32 (2005)
Palácio das Indústrias Memória e cidadania : o restauro para a nova prefeitura de São Paulo. - Método, 1992. - p. 36 - 37
Ramos de Azevedo e seu escritório / Carlos A.C. Lemos. - São Paulo: Pini, 1993. - p. 78
Constantin Meunier: A Dialogue with Allan Sekula / editor Hilde van Gelder. - Leuven : Universitary Press, 2005. - p. 27
http://www.bibliotecavirtualdeandalucia.es/catalogo/catalogo_imagenes/imagen_id.cmd?idImagen=5163489

° Francisco de Paula *Ramos de Azevedo* (São Paulo SP 1851 - Guarujá SP 1928). Ingenieur, architect, ondernemer en professor. Na een tijdje gewerkt te hebben bij de spoorwegmaatschappij "*Companhia Paulista de Vias Férreas",* ging Ramos de Azevedo naar Gent waar hij studeerde aan "*École Speciale du Génie Civil et des Arts et Manufactures"* van de Rijksuniversiteit. In 1878 studeerde hij af, gevormd in de toenmalige Franse en Belgische traditie van neoclassicisme en eclectisme. Na zijn terugkeer in Brazilië ontwikkelde hij zich als toonaangevend architect, leiding gevend aan een bureau van circa 500 medewerkers, dat o.a. de Stadsschouwburg, Post, het overdekte marktgebouw, en diverse overheidsgebouwen waaronder scholen en kantoren, realiseerde naast opdrachten van particuliere aard.

***Kleurenfotos*:** Marc Storms, december 2014
***Foto Zwart-wit buste*:** Griet Blomme
Tientallen afbeeldingen van werken van Van Emelen vervolledigen de site van Marc Storms (Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.)